

Kmečka trgovina

Svetovni trg

Pri opazovanju svetovne trgovine opazamo, da ta nekaj časa narašča, pride do neke višine in nato spet pada. Tako vidimo, da je v poletju 1938 bil dosežen višek trgovanja od leta 1932 dalje. Od tega časa se je začelo nazadovanje v mednarodni trgovini, ki se je pri nekaterih državah občutilo šele v oktobru 1938. V zvezi s padanjem svetovne trgovine je tudi nazadoval izvoz industrijskih držav. Izvoz je v posameznih državah nazadoval zelo različno. Najbolj je padel izvoz Japonske. Nemški izvoz je nazadoval v enakem razmerju ko svetovna trgovina. Bolj je nazadoval angleški izvoz. Izvoz iz Združenih držav je bil do sredine leta 1938 relativno manjši ko izvoz drugih držav, od tedaj pa je bil večji ko povprečni izvoz industrijskih držav na svetovnih trgih, kar je imelo za posledico, da so cene gotovih izdelkov nazadovale.

Trgovinska pogajanja s Francijo

Naša država ima posebno stališče v trgovinskem prometu s Francijo, ker je treba upoštevati, da ima Francija velike kapitalne interese v naši državi in da nam je pri sedanjih razmerah v mednarodni trgovini potrebna ravno s Francijo zelo visoka aktivna trgovinska bilanca. Pogajanja so se pričela dne 2. januarja 1939. Pričakovati je, da bo francosko stališče nekoliko drugačno kot je bilo doslej običajno, ker nam hoče dati Francija večje olajšave pri našem uvozu v Francijo. Računa se, da bo zasiguran naši državi letni uvoz v Francijo za okoli 300 milijonov dinarjev. Kakor pišejo listi, je pričakovati, da bodo ugodnosti, ki nam jih bo dala Francija, v marsičem slične onim, ki nam jih je dala Nemčija.

Slinavka in parkljevka v Sloveniji

Je še vedno precej razširjena. Najnovejši izkaz živalskih kužnih bolezni v Sloveniji navaja, da so po tej bolezni okuženi še sledeči kraji: okraj Brežice: Osrednek; okraj Črnomelj: Vrhovci, Gradec, Krasine, Prilozje, Križevska vas, Metlika, Železniki, Krvavčji vrh, Semič, Preloka, Sečje selo, Učahoveci, Vinica, Vukovci, Zilje, Žunčič; okraj Kamnik: Dešenj-Ušenišče; okraj Slov. Konjice: Slov. Konjice; okraj Krško: Črnača vas; okraj Lendava: Beltinci, Dokležovje, Izakovci, G. Bistrica, Gor. Lakoš, Dol. Lendava, Melinci, Odanci; okraj Litija: Vernek, Gornji vrh, Stična, Podgaberje; okraj Ljubljana: Dobrunje, Sp. Blato, Gatina, D. M. v Polju, Studenec, Slape, Skofljica, Lesno brdo, Vrhnik; okraj Ljutomer: Črnci, Žepovci, Cocu, Ljutomer, Mota; okraj Mur. Sobota: Radovci, Gor. Slaveča, Rakičan, Mačkovec, Prosečka vas, Šalamenci, Sadina; okraj Novo mesto: Biška vas, Jelše, Dol. Težka voda, Pljuska, Muhobran, Vel. Loka; okraj Ptuj: Gomila, Jastrebeci, Središče ob Dravi, Sv. Lovrenc na Drav. polju, Žerovinci; okraj Radovljica: Jesenice; okr. Šmarje pri Jelšah: Imano, Sedlarjevo, Grličje, Kačji dol, Senovica, Sv. Tomaž, Skofinja; okraj Ljubljana mesto: Poljana, Štepanja vas; okraj Maribor mesto: Maribor, mestna klavnica. — Kmetovalce opozarjamo, da se gori navedenih krajev ogibljuje, zlasti pa se naj varujejo kakršne koli živinske kupčije s prebivalci navedenih krajev. Le tako bo mogoče to nevarno kužno bolezen popolnoma zatreti.

Cene goveje živine

Volli. V Mariboru debeli po 4.25—5 din kg žive vage, poldebili 3.25—4.25 din, plemenski 4—5.50. V Ljubljani debeli 6 din kg žive vage, poldebili 5—5.50 din, plemenski 4—5 din. V Kranju debeli 6.25 din, poldebili 5.50, plemenski 5 din kg. V Ptujju so se prodajali povprečno po 3—4.50 din. V Slov. Konjicah poldebili po 4.75, plemenski pa po 4.25 din. V Dravogradu debeli 5 din, poldebili 4.50 din, plemenski 4 din kg žive vage.

Biki. V Mariboru 3—4.50 din, v Ptujju 3.80 do 4 din kg žive vage.

Krave. V Mariboru debele 3—4.50 din kg, plemenske 3—4 din, krave klobasarice 2.25—3 din, mlekarice 3.50—4.75 din, breje 3.50—4 din kg žive vage. V Ljubljani debele 5.50 din, plemenske 4.25 din, klobasarice 2.50—3 din. V Kranju debele 5.50 din, poldebele 5 din, klobasarice 4.50. V Ptujju povprečno 2.50—4.75 din. V Slov. Konjicah povprečno 3.50—4 din. V Dravogradu povprečno 3—4 din kg žive vage.

Teletca in mladi junčki. V Mariboru 5—6 din, v Ljubljani 6 din, v Kranju 6 din, v Ptujju 3.75

do 5 din, v Slov. Konjicah 5 din, v Dravogradu 4.50—5 din kg žive vage.

Teleta. V Mariboru 5—6 din, v Ljubljani 7 do 8 din, v Kranju 7—8 din, v Ptujju 5 din, v Slov. Konjicah 4.75—5.25 din, v Dravogradu 6 do 7 din kg žive vage.

Svinje

Plemenske svinje. V Mariboru mladi prašiči 5 do 6 tednov stari 100—170 din komad, 5—7 mesecev 320—420 din, 8—10 mesecev 480—580 din komad. V Kranju mladi pujski 7—8 tednov stari 140—280 din komad. V Ptujju 6.25—7.25 din kg žive vage.

Debele svinje. Maribor 8 din, Ljubljana 10 din, Kranj (hrvaški špeharji) 10 din, Ptuj 8—8.50, Slov. Konjice 8.50 din, Dravograd (špeharji) po 12 din kg žive vage.

Pršutarji. Maribor 6.50, Ljubljana 9 din, Kranj 8.50—9.50 din, Ptuj 7—7.75 din, Slov. Konjice 8 din, Dravograd 10 din kg žive vage.

Meso

Govedina. Maribor volovsko 10—12 din, bikov in krav 6—12 din, teletina 10—14 din; Ljubljana 10—14 din, Kranj 8—12 din, Slov. Konjice 8 do 10 din, Dravograd 8—12 din kg.

Svinjsko meso. Maribor 12—13 din, reberca 10 do 13 din, Ljubljana 16—18 din, Kranj 14—16, Slov. Konjice 14 din, Dravograd 15 din kg.

Slanina. Maribor 14—15 din, Ljubljana 17 din, Kranj 22—26 din, Slov. Konjice 16 din, Dravograd 17 din kg.

Svinjska mast (špeh). Maribor 15—16 din, Ljubljana 20 din, Kranj 19 din, Slov. Konjice 18, Dravograd 18 din kilogram.

Konji

V Ptujju so od 600 do 3500 din glava.

Med

V Ljubljani 20 din, v Kranju 22—24 din, v Slov. Konjicah 17 din, v Dravogradu 18 din kg.

Kože in volna

Goveje. Maribor 14 din, Ljubljana 12 din, Kranj 14 din, Slov. Konjice 8 din, Dravograd 10 din kg.

Teletje. Maribor 12 din, Ljubljana 12 din, Kranj 15 din, Slov. Konjice 12 din, Dravograd 11 din kg.

Svinjske. Maribor 12 din, Ljubljana 12 din, Kranj 12 din, Slov. Konjice 6 din, Makole 9 din, Dravograd 6 din kg.

Neoprana volna v Kranju 24—26 din, v Dravogradu 24 din kg. — Oprana volna v Kranju 34—36 din, v Dravogradu 34 din kg.

Vino (žganje)

Maribor (Vinarska šola): namizno rdeče vino liter 7 din, namizno belo 8 din, sortno vino v buteljkah (0.7 l) renki rizling in beli burgundec 12 din (proti vrnitvi steklenice, sicer 16 din), pe-

linkovec buteljka 15 din. — V Slov. Konjicah mešano vino pri vinogradnikih 3—4 din liter, finjše sortno vino 5—7 din liter.

Zganje: tropinovka liter 18 din, droženka liter 25 din.

Žito

Pšenica. Maribor 1.50—1.75 din, Ljubljana 1.95, Slov. Konjice 2.25 din, Dravograd 2.50 din, bačka 1.56 din, banatska 1.55 din.

Rž. Maribor 1.50—1.75 din, Kranj 1.85 din, Dravograd in Slov. Konjice 2 din kg.

Ječmen. Maribor 1.50 din, Ljubljana 1.50 din, Kranj 1.85 din, Dravograd in Slov. Konjice 2 din.

Oves. Maribor 1 din, Ljubljana 1.60 din, Kranj 1.80 din, Dravograd in Slov. Konjice 1.75 din kg.

Koruza. Maribor 1.25—1.50 din, Ljubljana 1.50 do 1.85 din, Kranj 1.50 din, Dravograd in Slov. Konjice 1.50 din, Vršac 0.96—1.10 din kg.

Fižol. Maribor 2—3 din, Ljubljana 3.60 din, Kranj 2.50—3 din, Dravograd 2.50 din, Slov. Konjice 2 din kg.

Krompir. Maribor 0.75—1 din, Ljubljana 1 din, Kranj 1 din, Slov. Konjice 0.80 din, Dravograd 1 din kg.

Proso 1.50 din, proseno pšeno 4 din kg, ajda 1—1.25 din kg, ajdovo pšeno 3.50 din kg.

Sadje

Jabolka. V Mariboru so kmetje iz Slov. goric in od Sv. Urbana naložili precejšnje množine jabolok, predvsem sorte (kanadke, mošancelj in londonski peping) za Zagreb, in sicer po 3.50—4.50 din kg. Med kmeti je še precej jabolok, ki jih pa drže, pričakujoč še boljše cene. Na mariborskem trgu so bila jabolka 3—6 din kg, v Ljubljani 4 do 8 din kg, v Dravogradu 3 din.

Sube slive. V Mariboru 8—12 din kg, v Ljubljani 8—14 din, v Kranju 12 din kg.

Orehi: cel 10 din kg, luščeni 30—32 din kg

Krma

Seno. Maribor 0.70 din, Kranj 0.75—0.80 din, Slov. Konjice 0.55 din, Dravograd 0.50 din kg.

Slama. Maribor 0.30 din, Kranj 0.50 din, Slov. Konjice 0.30 din, Dravograd 0.40 din kg.

Mlečni izdelki

Maribor: mleko 2.50 din liter, smetana 12.50 do 15 din liter, surovo maslo 24—26 din kg, kuhano maslo 30—32 din, čajno maslo 30—32 din, domači sir 10 din kg, jajce 0.70—1.25 din.

Perutnina

Kokoš 20—30 din, par piščancev 20—65 din, gos 50—70 din, puran 45—85 din, raca 18—25

Zelenjad

Čebula 3—4 din, česen 6—10 din, glava zelja 0.50—3 din, kisló zelje 3 din kg, 3—5 kom. repe 1 din, kisló repa 2 din kg, komad karfižole 1 do 10 din, komad ohrova 0.50—1.50 din, hren 8 do 9 din kg, komad zelene 0.50—2.50 din, šopek peteršilja 0.50—1 din, komad endivije 0.25—1 din, kup motovilca, radiča, špinata in vrtnega korenja 1 din, komad pora 0.25—1 din, 2—4 kolerabe 1 din, 3—4 redkve 1 din, šopek majarona 0.50 do 1 din.

Razgovori z našimi naročniki

Kakšna morajo biti »cepana drva«. I. P. V. Proužitkarju pritičejo letno tri klastre »cepanih drv«. Vprašate, kako morajo biti dolga in ali morajo res biti cepana iz debela, kakor to zahteva proužitkar, ali pa smejo biti tudi iz vej. — Sodni izvedenci so mnenja, da morajo biti v takih primerih drva dolga 1 m 6 cm in da sicer ni treba, da bi morala biti cepana le iz debela, da pa morajo biti — ako so cepana iz vej — vsaj 8 cm široka; okrogla ne smejo biti.

Prepoved stare mašne steze. V. M. Ako ste res vi (vštevši očeta in dedeka) že 80 let (vsaj pa 30 let) uporabljali mašno pot čez sosedovo dvorišče javno, brez prošnje in brez sile, tedaj vam je sosed ne sme prepovedati. Ako ne bo popustil, bi ga morali tožiti s tako zvano konfesorno tožbo na priznanje Vaše zadevne služnostne pravice.

Dolg na zapitku — znižanje? M. P. Vprašate, ali se smatra dolg na zapitku za dolg, ki izvira iz nakupa blaga na up, in ali ter kako zasčito uživa. — Mi smo mnenja, da vino ni življenjska potrebščina, ako se ga ne uporablja v zdravilne svrhe. Vendar pa mnenja sodišč niso vedno enaka, radi česar vam povsem zanesljivega nasveta žal ne moremo dati. Na noben način seve niste

dolžni plačati več nego obroke neznižane glavnice (tretji obrok je zapadel 1. novembra letos), h kateri je pristihi dogovorjena, naj več pa 10%, ako je upnik tožil, pa naj več 6% obresti za čas do 24. novembra 1933, od tega dne naprej do 26. septembra 1936 le enodstotne obresti, od 27. septembra 1936 naprej pa vam ni treba plačati nikakih obrestih, čeprav ste jih morda obljubili. — V kolikor je gostilničar-trgovec tožil in je nastalo 400 din pravnih stroškov, jih ne bo možno odračunati, ker pravite, da se je dolžnik protivil plačilu, radi česar je šlo za pravdo o obstoju dolga. — Kar tiče dolga iz nakupa opeke v tovarni, ga je po našem mnenju šteti za dolg, ki izvira iz nakupa blaga na up (za katerega velja isto, kar smo zgoraj povedali, namreč, da je plačati neznižano glavnico, z znižanimi obrestmi do 26. septembra 1936, potem pa brez obresti, v 12 letnih obrokih), čeprav bi se z ozirom na avtentično tolmačenje čl. 36 z dne 10. aprila 1937, češ da se »z blagom razumejo življenjske potrebščine, orodje in kmetijske priprave, ki se ukoriščajo samo z uporabo človeške ali živalske moče, dalo zastopati tudi mnenje, da opeka ni blago. V slednjem primeru bi se glavnica znižala na polovico, obresti kakor zgoraj s